

Aj 129

From. i Direktørens
Biblioteket

Rapport over tokt med FF "G.O.Sars" 6/12-17/12 - 1958.

Sildundersøkelser, Norskehavet.

Ved Finn Devold.

FF "G.O.Sars" var klar for tokt 6 desember. Fartøyet hadde vært i dokk for bunnsurning og skiftning av en ekkoloddsvinger.

Toktets plan.

- I. Å undersøke de hydrografiske forhold i det området silden søker inn til Norskekysten for å gyte.
- II. Å lokalisere sildeforekomstene, samt stimenes forflytning siden midten av november (se rapport for november tokt med FF "Johan Hjort").

FF "G.O.Sars" ble ført av kaptein Nordvik. Den vitenskapelige stab besto av:

Finn Devold, toktleder
Kristian Wilhelmsen, konstruktør
Gunnleiv Sangolt, teknisk assistent
Birgør Brynhildsen, instrumentsjef
Ingvor Hoff, asdic-operatør
Sigmund Agdesten - " -

Toktets forløp.

Vi gikk fra Bergen ved middagstider 6. desember og gikk nordover utenfor skjærgården til Svinøy, hvorfra vi stakk til havs. Fra Svinøy ble der tatt hydrografiske stasjoner med 20 kvartmils mellomrom. Temperatur og saltgehalt ble undersøkt i standard dybder fra overflaten til 500 m dyp eller til bunns

hvor dybden var mindre. Av vedlagte kart frengår ruten skipet fulgte. En finner også inntegnet isotermene som angir temperaturen i overflaten samt sildeforekomster som ble lokalisert. Vannet er temmelig homogent i de øverste 100 m i desember, så kartet gir derfor en god orientering over temperaturen i øverste vannlag.

Værforholdene var gode da vi tok snittene Svinøy mot nordvest, sydover langs 0 graden, nordover langs 2 grader vest, sydover langs 4 grader vest og nordover langs 6 grader vest, Asdic og ekkolodd var stadig i virksomhet, men der ble ikke registrert sild i hele dette området. Russiske fiskefartøyer ble heller ikke påtruffet under disse kurser, og den arktiske måse, som erfaringsmessig følger sildestimene under deres gytevandring ble heller ikke observert i dette området.

Fra posisjon $65^{\circ} 20' 6^{\circ}00'$ vest ble kursen lagt rettvist vest og vi nærmet oss nå det området silda ble lokalisert i under novembertoktet. Vi passerte 8 grader vest uten å ha hatt føling med sild, og vi fortsatte derfor videre vestover. Det blåste her en sterk nordostlig kuling, og havet var temmelig opprørt, så asdic-forholdene var dårlige. Vi passerte en russisk sildedriver mellom 8 og 9 grader vest, og flere og flere måser ble observert som tydelig var på utkik etter sild. Like før vi kom inn i det varme vann 9 grader vest fikk vi to sildestimer inn på ekkoloddet. Asdic-en var helt død, på grunn av all luften i sjøen omkring oss. Overalt brøt temmelig høye bølger. For å få gjennomført undersøkelserne måtte vi dra på og avvente bedre værforhold. Neste dag 14. desember hadde været bedret seg noe, og vi fortsatte i siksak-kurser med hovedretning i sydost langs kanten av det kalde vann.

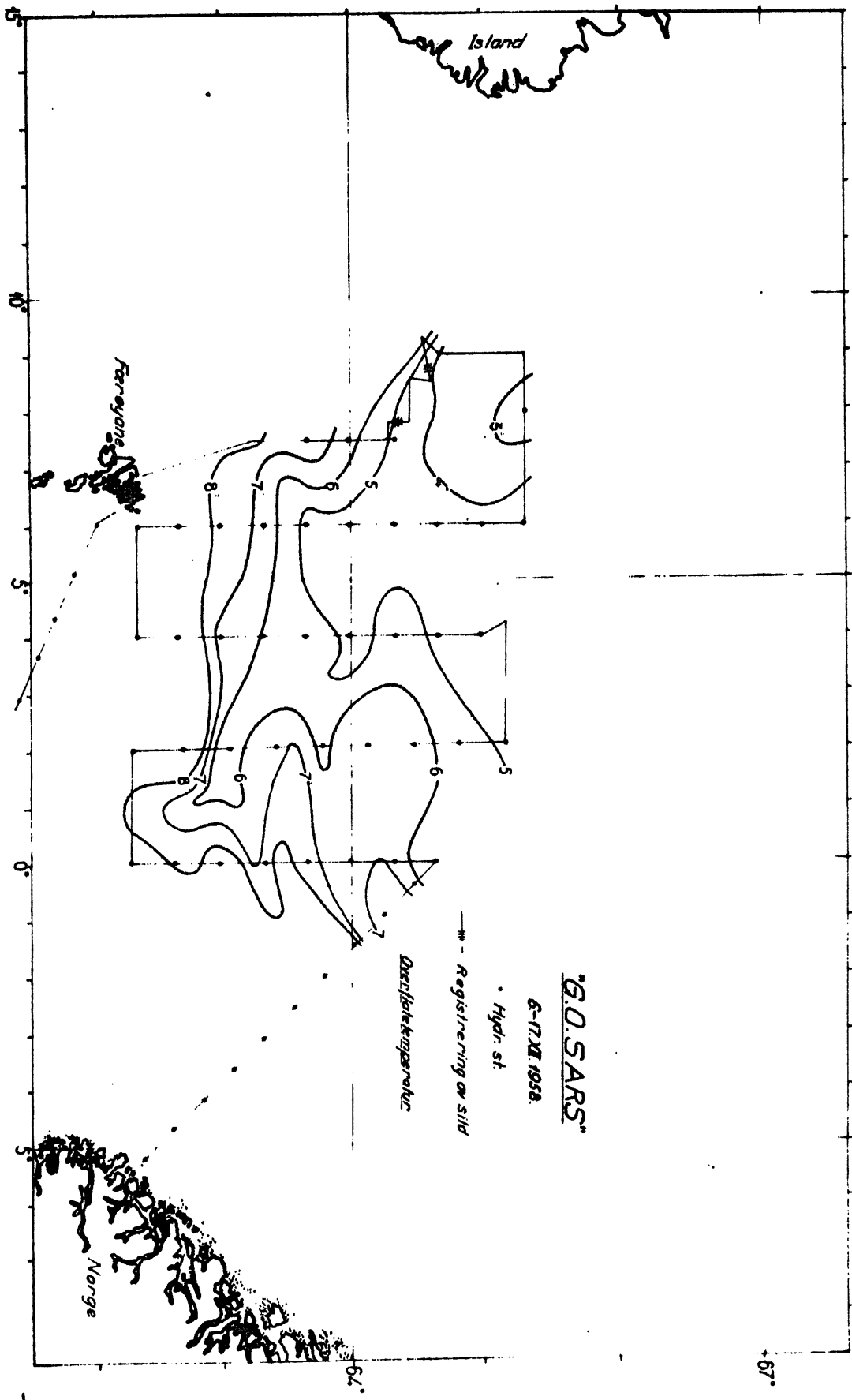
Russiske drivgarnfiskere passerte oss stadig med kurs nordvest eller sydost, så det var tydelig at hovedmassen av de russiske fartøyer fisket nordvest av oss, og fartøyene vi så, var på vei til Færøyane med fangst, eller på vei fra Færøyane til fiskefelt nordvest for vår posisjon.

Fronten på vestsiden av den Østislandske Arktiske strøm var temmelig klar og vi fant sildestimer på den kalde side av fronten sydover til $64^{\circ} 20' 8'' 10'$ vest. Sønnenfor og østenfor denne posisjon hadde vi ingen kontakter med sild. Etter at dette var klarlagt og vi hadde supplert det hydrografiske stasjonsnett med noen stasjoner sydover langs 8 grader vest gikk vi inn til Klakksvig på Færøyane. Lederen for de Skottske hydrografiske undersøkelser Dr. Tait hadde anmodet oss om mulig å ta snittet Færøyane-Shetland, et snitt som inngår i skottenes internasjonale program, og som de vanskelig kunne utføre i desember. Under tilbaketuren til Bergen fullførte vi dette snitt, men kunne dessverre ikke ta observasjoner dypere ned enn 500 m, på grunn av at vi ikke hadde lengere hydrografwire. Observasjonene skulle imidlertid gi et bra bilde av innstrømmingen av Atlanterhavsvannet.

Konklusjoner.

Silda har beveget seg svært lite siden vi hadde kontakt med den i midten av november. Den er mere samlet mot vestfronten av det kalde vann. De sydligste stimer vi hadde kontakt med 14 desember fant vi hadde en posisjon ca 30 kvartmil sydost av de sydligste stimer vi hadde kontakt med en måned tidligere.

Det er lite sannsynlig at vi vil få silda under land før i slutten av januar. Den hydrografiske situasjon til-sier så langt våre observasjoner rekker innsig over en smalere front enn de to siste år. Innsiget skulle komme på strekningen Ålesund-Kristiansund. Situasjonen kan imidlertid forandre seg en hel del før slutten av januar. Det alt vesentligste av det dekkede område ble undersøkt under gunstige værforhold, så der var neppe storsild-forekomster vesentlig nærmere Norskekysten enn observasjonene viser

G.O. SARS

6-17-11-1958

• Hydr. st.

—*— Dredge hauls or silt

Dredge hauls

Ferry Point

Island

Norge

67°

66°